

ВИСНОВОК

рецензента

кандидата педагогічних наук, доцента Топчієвої Ірини Олександрівни про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Лю Шаохуй «Методика формування музично-артистичного досвіду майбутнього вчителя музики та хореографії», подану на здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії в галузі знань 01 Освіта\Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта (музичне мистецтво)

Сучасні тенденції розвитку освіти посилюють потребу формування творчої індивідуальності майбутніх учителів музики і хореографії, реалізації творчого потенціалу, набуття досвіду творчої діяльності й публічної презентації колективних і самостійних мистецьких продуктів. На сьогоднішній день важливими якостями майбутніх фахівців стають такі, як здатність яскраво і переконливо висловлювати свої почуття та емоції, вміло поєднувати в своєму мисленні і поведінці образну і логічну складові у взаємодії з високохудожніми зразками музично-хореографічної культури. Непересічного значення у даному контексті набуває розвиток самопрезентації студентів музично-хореографічних спеціальностей, як чинника формування музично-артистичного досвіду, в аспекті пізнання, створення, відтворення та презентації художнього образу виразними засобами музичного і хореографічного мистецтва, сприймання та передачі мистецької інформації засобами артистизму. У даному контексті, виявлення могутнього впливу інтегративного поєднання музики та рухів на художньо-естетичну свідомість студентів сприяє інтенсивному сприйманню художньо-музичних образів мистецьких творів, знаходженню дієвих засобів для їх більш яскравого втілення. Ступінь і характер набуття музично-артистичного досвіду набувають акцентованого значення в формуванні цілісної творчої індивідуальності студентів, визначаючи дієвість та інтенсивність перетворювальних впливів. У даному контексті дисертаційне дослідження Лю Шаохуй, присвячене проблемі методичного забезпечення формування музично-артистичного досвіду майбутнього вчителя музики та хореографії, є цілком доцільним і своєчасним.

Автор у дисертаційному дослідженні трактує артистизм як необхідну професійну якість вчителя музики і хореографії, що виявляється: в здатності створювати творчу атмосферу на уроці, яка визначається особливим емоційно-естетичним станом; в «артистичному» стилі виконання музики з використанням елементів пластичної імпровізації; в емоційно-піднесеному спілкуванні з творами мистецтва, наслідком якого є художньо-образний показ вчителем музичного матеріалу. Відтак, музично-артистичний досвід вчителя музики і хореографії Лю Шаохуй розуміє як узагальнену професійну якість особистості, що формується у процесі музично-хореографічної діяльності. На думку автора, у змісті зазначеної якості вплетена комплексна

система художньо-естетичних і музично-теоретичних знань, професійних музично-артистичних та хореографічних умінь та навичок, які стають індикаторами формування інтегрованого комплексу музично-хореографічних компетентностей. Сформованість заявленого комплексу Лю Шаохуй розглядає як показник професіоналізму, плацдарму для успішного здійснення вчителем музики і хореографії власної професійної діяльності та збільшення ефективності навчально-виховного процесу.

Дисертація Лю Шаохуй складається з анотації українською та англійською мовами, вступу, трьох розділів, висновків та переліку використаних джерел до кожного розділу, загальних висновків та додатків, її структура відображає логіку системного підходу до виявлення предмета дослідження, а послідовність поставлених завдань забезпечує новизну та практичну значущість роботи. У дисертації аргументовано визначено об'єкт, предмет, сформульовано мету, завдання дослідження, що дало можливість дисертанту розробити логіку педагогічного дослідження, обґрунтувати організацію і проведення формувального педагогічного експерименту.

Представлена дисертаційна робота характеризується низкою позитивних рис:

По-перше, перевагою даної роботи (на тлі інших праць, присвячених формуванню артистичного досвіду) є намагання автора розкрити інваріантність структури і принципів положень музично-артистичної діяльності майбутніх учителів музики та хореографії в процесі інтегрованого навчання, що знаходить своє відображення в авторській поетапній методиці формування музично-артистичного досвіду майбутніх учителів музики і хореографії.

По-друге, обрані для дослідження Лю Шаохуй методи відзначаються внутрішньою логічністю та є цілком виправданими. Що дозволило автору досить змістовно розкрито методологічні засади досліджуваної проблеми, всебічно проаналізовано наукове підґрунтя та психолого-педагогічні аспекти формування визначеного феномена.

Теоретично значущою уявляється спроба автора розглянути проблему формування у майбутнього вчителя музики та хореографії музично-артистичного досвіду в процесі фахового навчання в закладах вищої мистецької освіти України як окремої цілісної системи, а саме: визначити наукові підходи, структурні компоненти та основні принципові положення музично-артистичного досвіду майбутнього вчителя музики та хореографії в процесі фахового навчання; розробити методичну модель та методику формування музично-артистичного досвіду майбутнього вчителя музики та хореографії в процесі фахового навчання в закладах вищої мистецької освіти України; схарактеризувати критерії, показники та рівні сформованості музично-артистичного досвіду в майбутнього вчителя музики та хореографії; виявити динаміку, зміст і послідовність етапів формування у майбутніх учителів музики та хореографії музично-артистичного досвіду в процесі інтегрованого навчання; експериментально перевірити ефективність методики формування музично-артистичного досвіду майбутнього вчителя

музики та хореографії в процесі фахового навчання на основі створеної структурної моделі.

Здійснений теоретико-методологічний аналіз музично-артистичного досвіду майбутнього вчителя музики і хореографії дозволив автору розглянути досліджуваний феномен з позиції герменевтичного, аксіологічного, рефлексивно-усвідомленого, креативного, діяльнісно-проективного підходів.

Дисертантом обгрунтовано специфіку музично-артистичного досвіду майбутніх учителів музики та хореографії, визначено принципів положення, які можуть спрямувати діяльність студентів у напрямку художньо-естетичного та музичного розвитку учнів засобами музики та хореографії, а саме: принцип опори на національні традиції мистецького навчання; принцип ефективного використання видів та форм роботи в організації педагогічної взаємодії з учнями; принцип спонукання студентів факультетів мистецтв до активного художньо-творчого самовираження у виконавській діяльності.

Розроблена в дисертації педагогічна організація даного процесу є, на нашу думку, цілком слушною. Вона обумовлює зміст організаційно-методичної системи формування у майбутніх учителів музики і хореографії музично-артистичного досвіду, вказує шляхи активізації механізмів творчого становлення студентів.

На позитивну оцінку заслуговує те, що автор у своїх теоретичних розвідках спирається на досягнення суміжних галузей знань, що дає підстави Лю Шаохуй досить глибоко розкрити змістову і процесуальну сторону процесу формування в майбутніх учителів музики і хореографії музично-артистичного досвіду. Не викликає сумніву, що одержані теоретичні та експериментальні матеріали, можна вважати певним внеском у педагогічну науку, що мають значення для поглиблення і розширення існуючих концепцій мистецької освіти.

Позитивне враження справляє надана в роботі педагогічна діагностика. Сукупність визначених критеріїв, показників і рівнів дали змогу дисертантці визначити стратегію та вихідні положення дослідно-експериментальної роботи. Досить ретельно автором сплановано і реалізовано експериментальну частину дослідження. Одержані результати констатувального експерименту природно вписуються в теоретичні викладки автора, наслідки виконання студентами творчих завдань ілюстровано яскравими прикладами і вдалими коментарями до них. Проведена Лю Шаохуй експертиза, перевірка вірогідності наслідків експериментального дослідження та їхнє впровадження в навчально-виховний процес обумовлюють *практичну значущість* дисертації.

Аналіз експериментальної роботи виявив позитивну динаміку формувальних впливів та підтвердила ефективність запропонованої поетапної методики формування у майбутнього вчителя музики та хореографії музично-артистичного досвіду.

Результати дисертаційного дослідження Лю Шаохуй пройшли широку апробацію на наукових семінарах та конференціях різних рівнів, основні

теоретичні положення й результати дослідження відображені в 6 авторських публікаціях, з них – 2 у провідних фахових виданнях України, 1 – у міжнародному виданні, 3 – праці апробаційного характеру. Аналіз публікацій за темою дисертації дає підстави зробити висновок про те, що в опублікованих працях автора висвітлені результати дослідження і рекомендації щодо їхнього впровадження. Не викликає сумніву наукова новизна представлених результатів, теоретичне та практичне значення здійснення наукового пошуку, що підтверджено достатньою кількістю актів впровадження.

Теоретичне значення дисертації полягає у подальшому розвитку та вдосконаленню системи професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів музики і хореографії у закладах вищої мистецької освіти України та Китаю.

Текст дисертації викладено доступною мовою, сучасним науковим стилем з критичним аналізом та висновками.

Основні положення та висновки дисертації отримані автором самостійно.

Вважаємо, що дисертаційне дослідження **Лю Шаохуй «Методика формування музично-артистичного досвіду майбутнього вчителя музики та хореографії»** відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261, пп. 6, 7, 8; Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 і може бути рекомендоване до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді зі спеціальності 014 Середня освіта (музичне мистецтво).

Рецензент:

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри теорії та
методики музичної освіти,
хорового співу і диригування
факультету мистецтв
імені Анатолія Авдієвського
УДУ імені Михайла Драгоманова

О. Гопчієва

Завірюю, що це копія оригіналу, що знаходиться в архіві канцелярії Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

03

2023 р.